

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 47 для електрика

1. Загальні положення

1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи Університету*.

1.2. Інструкція розроблена відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9, Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15, та Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями, затверджених наказом Міненерговугілля від 19.12.2013 № 966.

1.3. Електрик проходить інструктаж за цією інструкцією перед початком роботи (первинний) та щоквартально (повторний). Результати інструктажу заносять до Журналу реєстрації інструктажів із питань охорони праці на робочому місці.

1.4. До роботи електриком допускають особу, не молодшу 18 років, яка має початкову професійну або середню спеціальну освіту за цією спеціальністю. Працювати електриком може особа, яка пройшла попередній медичний огляд, вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж з охорони праці на робочому місці, стажування та інструктаж із пожежної безпеки. Електрик повинен мати групу з електробезпеки не нижче ніж III, а для деяких видів робіт — IV. У разі робіт на висоті понад 1,3 м, на стовпах повітряної лінії електропередачі або з драбин чи засобів підмоцнення електрик повинен пройти спеціальне навчання та дотримуватися Правил охорони праці під час виконання робіт на висоті, затверджених наказом Держгірпромнагляду від 27.03.2007 № 62.

1.5. Електрик зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці та пожежної безпеки, інструкцій з охорони праці та виробничих інструкцій;
- виконувати лише ту роботу, яку доручив йому керівник та з якої він пройшов інструктаж;
- не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці та пожежної безпеки;
- не допускати до зони роботи сторонніх осіб та не відволікатися від роботи;
- постійно пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці, пожежної безпеки;
- вміти надавати домедичну допомогу потерпілим від нещасних випадків;
- знати розміщення первинних засобів пожежогасіння та вміти ними користуватися;
- користуватися за призначенням інструментами, устаткуванням, спецодягом та іншими засобами індивідуального захисту (ЗІЗ);
- знати номери телефонів для виклику пожежної частини (101), поліції (102), швидкої допомоги (103).

1.6. Електрик повинен знати:

* Наведено примірну інструкцію. За потреби адаптуйте її до умов вашого університету.

• Правила улаштування електроустановок, затверджені наказом Мінсперговугілля від 21.07.2017 № 476, та Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджені наказом Держнаглядохоронпраці від 09.01.1998 № 4;

- основні марки дротів і кабелів;
- основні види кріпильних деталей і дрібних конструкцій;
- основні види інструментів, які застосовує під час роботи;
- електричні схеми середньої складності;
- норми перенесення важких речей вручну;
- строки випробування захисних засобів і пристосувань, правила експлуатації, догляду та користування ними;
- місце розміщення засобів домедичної допомоги, основних і запасних виходів, шляхів евакуації в разі аварійної ситуації;
- способи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

1.7. На всіх етапах робіт електрик має враховувати можливість виникнення таких небезпечних чинників:

1.7.1. Механічні види безпеки, пов'язані з підймальними операціями та сиричинені:

- падінням, зіткненням, перекиданням обладнання внаслідок недостатньої стійкості, неконтрольованої амплітуди руху механізмів і складників обладнання, несподіваного або непередбаченого руху обладнання;
- недостатньою механічною міцністю складників і деталей;
- невідповідними умовами для встановлення, монтажу, демонтажу, налагодження, випробування, експлуатації, технічного обслуговування, ремонту, реконструкції та модернізації;

• дією вантажу на працівників — нанесення удару вантажем або противагою.

1.7.2. Механічні види безпеки, пов'язані зі складниками обладнання, переміщуваними вантажами та зумовлені, наприклад, формою, місцем установаження, масою і стійкістю, масою та швидкістю, пришвидшенням, недостатньою механічною міцністю, що може призвести до небезпечних поломок чи руйнувань, накопиченням енергії всередині обладнання, порушенням безпечних відстаней:

- здавлювання;
- поріз;
- розтинання чи відсікання;
- намотування, утягування чи захоплення частин одягу, кінцівок тощо;
- удар;
- укол або проколівання;
- розбризкування рідини під високим тиском;
- втрата стійкості елементів;
- ковзання, спотикання або падіння працівників.

1.7.3. Електричні види безпеки можуть призвести до травм або смерті від електрошоку чи опіків, а також до того, що внаслідок несподіваного електричного удару працівник упаде з причини:

- контакту з частинами, що зазвичай перебувають під напругою (прямий контакт);
- контакту з частинами, що перебувають під напругою через несправність (непрямий контакт);
- наближення до частин, що перебувають під високою напругою;
- непридатності ізоляції для передбачених умов використання;
- дії електростатичних процесів — наприклад, контакту працівника з електрично зарядженими частинами;
- нехтування ЗІЗ або використання діелектричних засобів захисту, в яких минув строк придатності;
- роботи з несправним інструментом, пристосуваннями або апаратами;

- зберігання інструменту з порушенням технічних умов і стандартів;
- удару блискавки.

1.7.4. Термічні види небезпеки, що призводять до опіків, відмороження та інших травм, спричинених:

- контактом працівника з предметами або матеріалами з дуже високою або низькою температурою;
- полум'ям або вибухом;
- випроміненням джерел тепла;
- роботою в гарячому або холодному виробничому середовищі;
- розбризкуванням розплавлених речовин, хімічними процесами під час коротких замикань, перевантажень тощо.

1.7.5. Небезпека, спричинена шумом, може призвести до тривалого порушення гостроти слуху; дзвону у вухах; втоми, стресу; інших наслідків, зокрема до порушень рівноваги, послаблення уваги; перешкоди мовним комунікаціям, акустичним сигналам тощо.

Небезпека, спричинена вібрацією, може призвести до значних порушень здоров'я — розладу судинної та нервової систем, порушення кровообігу, хвороби суглобів тощо.

1.7.6. Небезпека, спричинена матеріалами, речовинами, які використовуватимуть або виділять обладнання, що працює, внаслідок:

- вогне- і вибухонебезпечності;
- їх вдихання, заковтування обслуговувальним і ремонтним персоналом шкідливих для здоров'я рідин, газів, аерозолів, парів та пилу, а також їхнього контакту зі шкірою, очима й слизовою оболонкою, проникнення через шкірний покрив.

1.7.7. Небезпека, спричинена нехтуванням ергономічних вимог і принципів під час розроблення обладнання:

- незручна робоча поза або надмірне чи повторюване фізичне навантаження на організм працівника;
- нехтування ЗІЗ;
- недостатнє місцеве освітлення;
- розумове перевантаження, стрес тощо, що виникають під час робочого процесу, процесу контролю за роботою обладнання або технічного обслуговування в межах їх використання за призначенням;
- неправильне поводження працівника;
- незручна конструкція, розміщення або маркування елементів керування;
- незручна конструкція або розміщення приладів контролю.

1.7.8. Небезпека, спричинена несподіваним запуском, перевищенням швидкості тощо, внаслідок:

- виходу з ладу або порушення в роботі системи керування;
- припинення подавання енергії і відновлення енергопостачання після перерви;
- зовнішнього впливу на електрообладнання;
- дії природних атмосферних чинників;
- помилки в програмному забезпеченні;
- помилки оператора обладнання — через недостатню відповідність обладнання здібностям і навичкам оператора.

1.7.9. Небезпека, спричинена помилками під час складання або монтажу обладнання.

1.7.10. Небезпека, спричинена поломками під час роботи, внаслідок утомного руйнування; неприпустимої величини деформації; критичного спрацювання; корозії.

1.7.11. Небезпека, спричинена предметами, що падають, — інструментом, деталями обладнання, речами обслуговувального та ремонтного персоналу тощо.

1.7.12. Небезпека, спричинена поступальним рухом машини, вантажних візків:

- рух під час запуску двигуна;
- рух за відсутності машиніста на своєму місці;

- рух за відсутності надійного закріплення всіх складників, деталей;
- занадто висока швидкість обладнання;
- занадто високі коливання (крана, вантажу) під час руху;
- недостатня спроможність обладнання до уповільнення, вимикання, зупинення та тримання.

1.7.13. Небезпека, пов'язана з робочим місцем електрика:

- падіння з висоти;
- викидання газів або нестача кисню на робочому місці;
- пожежа;
- механічні види небезпеки на робочому місці — контактування з колесами, наїзд, падіння предметів, проникнення предметів, поломка деталей, які обертаються з високою швидкістю, контактування працівників зі складниками, деталями обладнання;
- недостатній огляд із робочого місця;
- невідповідне освітлення;
- незручне місце для роботи;
- шум, вібрація на робочому місці;
- недостатні можливості евакуації або аварійного виходу.

1.7.14. Небезпека, пов'язана із системою керування: неправильне розміщення органів керування; неправильна конструкція органів керування та неправильний режим їх роботи.

1.7.15. Небезпека, пов'язана з джерелами та передаванням енергії; двигуном й акумулятором; передаванням енергії між складниками обладнання; з'єднаннями та буксируванням.

1.7.16. Небезпека, пов'язана із третіми особами: несанкціонований запуск або експлуатація; відсутність або невідповідність візуальних чи звукових попереджувальних сигналів.

1.7.17. Небезпека, пов'язана з несприятливими природними чинниками: вітрове, снігове навантаження; ожеледиця, зледеніння; сейсмічне навантаження; грозові електричні розряди.

1.7.18. Недостатньо розроблена інструкція з охорони праці для електрика.

1.8. Ризики від впливу основних видів небезпеки необхідно унеможливити або мінімізувати. Для цього вживають запобіжних заходів, щоб унеможливити прогнозовані ризики та забезпечити безпеку під час експлуатації обладнання і виконання робіт.

1.9. Електрика забезпечують спеодягом та іншими ЗІЗ згідно з чинним законодавством.

1.10. За порушення вимог цієї інструкції електрик несе дисциплінарну, адміністративну, матеріальну та кримінальну відповідальність відповідно до чинного законодавства.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Надягти спеодяг і, за потреби, спецвзуття, а також підготувати необхідні засоби виробництва та ЗІЗ.

2.2. Ознайомитися із записами попередньої зміни в експлуатаційному журналі — звернути увагу на записи про незакінчені роботи з ремонту електрообладнання. Перевірити наявність технічної документації, електрозахисних засобів та інструменту, попереджувальних плакатів, вимірювальних приладів, резервних електроматеріалів й електрообладнання.

2.3. Зробити запис в експлуатаційному журналі про вступ на чергування.

2.4. Отримати завдання на виконання робіт або виконання роботи в порядку поточної експлуатації. Перш ніж виконувати роботи за розпорядженням керівника, зробити відповідний запис в експлуатаційному журналі.

2.5. Перевірити справність індикатора напруги, переносних освітлювальних пристроїв, стан ізолювальних підставок, іншого робочого ручного інструменту. При роботі з

інструментом з ізолювальними рукоятками переконатися, що на ізоляційному покритті немає механічних пошкоджень, а також, що своєчасно проведено випробування інструменту. Ручки кусачок і плоскогубців мають бути ізольованими. Робоча частина викрутки має бути справною, а держак — міцно насадженим та ізольованим. Гайкові ключі мають бути справними й відповідного розміру.

2.6. Перевірити наявність оперативної документації, ключів від електронітів та пультів керування.

2.7. Переконатися у справності на робочому місці комутаційних пристроїв, сигналізації і блокувань, освітлювальних приладів та електропроводки.

2.8. Перед початком усіх видів робіт електрик зобов'язаний:

- вивести із зони робіт сторонніх осіб й очистити робоче місце від сторонніх предметів;
- огородити робочу зону та встановити попереджувальні знаки безпеки;
- забезпечити належне освітлення робочої зони;
- у разі ремонту діючої установки ознайомитися зі схемою її роботи та визначити послідовність проведення робіт;
- визначити, як виконувати роботи — при повному чи частковому знятті напруги; при частковому знятті напруги запам'ятати, які частини електроустановки залишаються під напругою;
- визначити, які електрозахисні засоби, інструмент і пристосування використовувати під час роботи, перевірити їх справність;
- якщо до роботи залучили працівників інших професій — зварювальника, кранівника, слюсаря тощо — проінструктувати їх про умови й характер роботи.

2.9. Перш ніж виконувати роботи з частковим чи повним зняттям напруги, необхідно вжити технічних заходів:

- провести необхідні відключення та вжити заходів, що перешкоджають подачі напруги до місця роботи внаслідок помилкового або самовільного включення комутаційної апаратури, — встановити механічний запір приводів вимикачів чи ізоляційні прокладки в рубильниках тощо;
- вивісити плакати «Не вмикати! Працюють люди», «Не вмикати! Робота на лінії», зокрема й на рукоятці відключеного рубильника (пускача, автомата) чи на запобіжнику однієї із фаз;
- перевірити індикатором напруги (в електроустановках до 1000 В) відсутність напруги на струмовідних частинах, які мають бути заземленими;
- здійснити переносне заземлення струмовідних частин — після перевірки відсутності напруги;
- огородити невідключені струмовідні частини, що доступні для часткового доторкання.

2.10. Перед подачею напруги на електроустановку, яку відключали для ремонту, не знімаючи вивішених плакатів, необхідно:

- рухаючись від струмоприймачів до джерела живлення, зняти тимчасові прокладки, ізолювальні огороження і плакати та встановити на місце всі зняті з електрообладнання постійні кожухи, огороження;
- перевірити справність усіх елементів електроустановки, заземлювальних засобів; відсутність в електроустановці сторонніх предметів; зачинити та замкнути дверцята шаф, щитів, ящиків;
- доповісти персоналу, який обслуговує це обладнання, про готовність до подачі напруги на електроустановку;
- зробити запис у журналі про готовність електроустановки до подачі напруги, якщо роботу виконували за розпорядженням.

2.11. В електроустановках, конструкція яких унеможливило заземлення, під час підготовки робочого місця необхідно замикати привід роз'єднувача, огорожувати ножі або

верхні контакти роз'єднувачів гумовими ковпаками чи жорсткими накладками з ізоляційного матеріалу.

2.12. Ручний інструмент зберігати в переносному ящику або в спеціальній сумці для інструменту.

2.13. Якщо виявили порушення в роботі електроустановок, необхідно повідомити про це особі, яка відповідає за електрогосподарство. Не розпочинати роботу, доки не усунуть виявлені порушення.

2.14. Якщо роботу виконують декілька осіб, необхідно призначити старшого працівника, який забезпечує узгодженість дій працівників та дотримання правил безпеки.

2.15. Надягти захисні окуляри й рукавиці при роботі з ручним електроінструментом. Підготувати та надягти запобіжний пояс і каску при роботі на висоті понад 1,3 м.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Під час роботи електрик зобов'язаний:

- утримувати електроустановки в технічно справному стані;
- забезпечувати регулярний нагляд за роботою електроустановок і безперерйне електрозабезпечення;
- проводити планові та позапланові електричні вимірювання, пов'язані з поточною експлуатацією і підключенням нових електроустановок;
- оперативно проводити ліквідацію аварій і перерв в електрозабезпеченні, своєчасно запобігати виникненню аварійних ситуацій;
- вести технічну й оперативну документацію.

3.2. За появи напруги на корпусі обладнання або конструкції відключити її від джерела живлення.

3.3. Під час обслуговування електродвигунів стежити, щоб виводи обмоток і місця з'єднання проводів та кабелів були надійно заізолюваними й закритими кожухами або кришками.

Електродвигун необхідно відключити від електроживлення в разі: нещасного випадку; появи диму з двигуна або його пускорегулювальної апаратури; появи підвищеного шуму, стуку, вібрації; поломки муфти, редуктора; нагрівання підшипників і обмоток понад норму; значного пониження кількості обертів зі швидким нагріванням двигуна.

3.4. Усі монтажні й ремонтні роботи на електричних мережах і пристроях електрик повинен виконувати за умови відсутності на них напруги.

3.5. Освітлювальну арматуру та лампи всіх видів освітлення слід періодично в установлені строки очищати від бруду, зокрема:

- чотири рази на місяць — у приміщеннях зі значним виробничим виділенням пилу;
- двічі на місяць — у приміщеннях із незначним виробничим виділенням пилу;
- двічі на рік — у зовнішніх установках.

3.6. Пил всередині електрообладнання необхідно видаляти у такі строки:

- двічі на рік — для електричних машин із нормальним іскрінням частин;
- раз на два — три місяці — для електрообладнання, встановленого на механізмах, які зазнають трясіння, вібрації тощо;
- раз на рік — для решти обладнання.

3.7. У виняткових випадках дозволено виконувати роботи без зняття напруги в електроустановках напругою до 1000 В. Ці роботи повинні виконувати за нарядом-допуском не менше ніж два електрики. При цьому необхідно працювати в діелектричних калотах або стояти на ізолювальній основі та користуватися інструментом із ізолюваними рукоятками. За потреби слід застосовувати діелектричні рукавиці. Огородити сусідні струмовідні частини під напругою, до яких можливий випадковий дотик ізолювальними накладками. Працювати з опущеними та застебнутими рукавами одягу, в головному уборі.

3.8. Під час робіт із використанням основних захисних ізолювальних засобів на струмовідних частинах, що перебувають під напругою, необхідно:

- користуватися тільки сухими ізолювальними засобами з непошкодженим лаковим покриттям;
- тримати ізолювальні засоби за ручки-захвати не далі обмежувального кільця;
- розміщувати ізолювальні засоби так, щоб не виникала небезпека перекриття по поверхні ізоляції між струмовідними частинами двох фаз або на землю.

3.9. Заборонено під час роботи на електроустановках під напругою застосовувати ножівки, папилки й металеві метри.

3.10. Замінювати плавкі вставки запобіжників необхідно при знятій напрузі. Якщо зняти напругу неможливо, замінювати плавкі вставки можна під напругою, але зі зняттям навантаження.

3.11. Замінювати плавкі вставки запобіжників під напругою у захисних окулярах та діелектричних рукавицях, користуючись плоскогубцями з ізолюваними ручками.

3.12. Замінювати плавкі вставки запобіжників може електрик із групою не нижче ніж III. А при заміні на висоті із приставних драбин — двоє електриків, один із яких повинен мати кваліфікаційну групу не нижче ніж IV.

3.13. Включення і відключення, які проводять на розподільних щитах, у зовнішніх електромережах із приставних драбин і риштувань, а також там, де ці операції через місцеві умови ускладнені, мають виконувати двоє електромонтерів. Один із них повинен мати кваліфікаційну групу не нижче ніж IV.

3.14. Якщо електрообладнання відключали за усним розпорядженням посадової особи Університету для проведення певних робіт, наступне його включення можна виконати на вимогу особи, яка дала заявку на відключення, або уповноваженої особи, що в цей час заміняє її.

3.15. Якщо виявили замикання на землю, заборонено наближатися до місця замикання на відстань менше ніж 4-5 м у закритих і менше ніж 8-9 м у відкритих розподільних пристроях.

3.16. У приміщеннях із підвищеною небезпекою необхідно вживати додаткових заходів безпеки, що визначає особа, яка видає наряд або розпорядження.

3.17. Під час робіт на висоті, на стовпах повітряної лінії електропередачі або з драбин чи засобів підмоцвання, що проводять при відключенні напруги, необхідно перекопатися у відсутності напруги на лінії, а також у міцності стовпа. Перш ніж розпочати роботу на стовпі, потрібно прив'язатися до нього запобіжним поясом і працювати, стоячи на обох ногах. Заборонено вилазити на опору та злазити з неї без кігтів. Зазначені роботи виконують не менше двох електриків.

3.18. Під час роботи з ізолювальними кліщами заборонено торкатися їх ізолювальної частини за упорами. Працювати з кліщами під напругою необхідно в діелектричних рукавичках і захисних окулярах.

3.19. Кліщі електровимірювальні слід застосовувати для вимірювань в електричних мережах без порушення їх цілісності. Застосовувати їх дозволено у закритих електроустановках, а у відкритих — лише за сухої погоди. Щоб уникнути випадкового дотику до струмовідних частин, кліщі потрібно тримати у витягнутих чи зігнутих руках та не торкатися струмовідних чи заземлених частин.

3.20. Постійно стежити за надійністю приєднання та справністю заземлювального пристрою. Заборонено використовувати для заземлення будь-які провідники, не призначені для цієї мети, а також приєднувати заземлення скручуванням.

3.21. До частин, що підлягають заземленню, належать: корпуси електричних машин, трансформаторів, апаратів, світильників; приводи електричних апаратів; вторинні обмотки вимірювальних трансформаторів; каркаси розподільних щитів, щитів управління і шаф; металеві конструкції розподільних пристроїв; металеві кабельні конструкції; металеві корпуси кабельних муфт; металеві оболонки та броня контрольних і силових кабелів; металеві оболонки проводів; сталеві труби електропроводки; металеві корпуси пересувних та переносних електроустановок.

3.22. Інструмент із ізолювальними рукоятками необхідно захищати від забруднення, зволоження та пошкоджень.

3.23. Під час роботи з ручним інструментом заборонено:

- застосовувати несправний інструмент та інструмент, строк чергового випробування якого минув;
- класти інструмент на поручні або на необгороджені краї майданчиків, помостів та підмостків, на електропроводи й обладнання;
- користуватися інструментом з ізолювальними рукоятками, в якому діелектричні чохла чи покриття нещільно прилягають до рукояток, мають розшарування, тріщини й інші пошкодження.

3.24. Заборонено виконувати роботи зовні приміщень під час ожеледиці, грози, туману та за швидкості вітру 15 м/с і більше.

3.25. Під час робіт заборонено курити, зберігати та вживати їжу на робочому місці.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Після закінчення ремонтних робіт, що виконували з повним або частковим відключенням напруги, привести електроустановку у стап повної готовності до подачі на неї напруги. Перед пуском обладнання перевірити правильність положення рукояток і кнопок управління.

4.2. Після підключення електрообладнання до мережі електрик зобов'язаний випробувати його в присутності працівників, що обслуговують це обладнання, пересвідчитися у справності заземлення і передати підключене обладнання в роботу.

4.3. Після закінчення робіт, що виконують за розпорядженням, повідомити про їх виконання особі, яка віддала розпорядження, і зробити запис в експлуатаційному журналі.

4.4. Після відключення електроустановки у зв'язку із закінченням робочої зміни на головному щиті рукоятку рубильника необхідно зняти або замкнути в положенні «відключено».

4.5. Після закінчення робочої зміни перевірити наявність і цілісність технічної документації, електрозахисних засобів, інструменту, попереджувальних плакатів, вимірювальних приладів, резервних електроматеріалів й обладнання.

4.6. Перевірити зроблені за час чергування записи в експлуатаційному журналі. Слід звернути увагу на те, чи зроблено записи про виведення з експлуатації електроустановок через їх несправність, а також записи про незавершені на кінець зміни роботи з ремонту або профілактичного обслуговування електроустановок. Ознайомити працівника, який заступає на зміну, з технічним станом електроустановок. Зробити запис в оперативному журналі про закінчення чергування. Вказати у журналі свою кваліфікаційну групу, прізвище, дату, час; поставити підпис.

4.7. Прибрати інструмент, прилади, пристрої у відведене для них місце.

4.8. Зняти спецодяг, захисні, запобіжні засоби та пристрої, очистити їх від бруду й віднести у відведене для зберігання місце, переодягтися.

4.9. Повідомити відповідальній за електрогосподарство особі або іншій посадовій особі про всі несправності, які виявили під час роботи.

4.10. Упорядкувати робоче місце.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Кожен працівник, що першим виявив загрозу виникнення або при виникненні аварійної ситуації, повинен припинити роботу та подати команду «СТОП!».

5.2. Команду «СТОП!», яку подав будь-який працівник, повинні виконати усі працівники, що її почули.

5.3. Працівник повинен негайно повідомити про те, що сталося, безпосередньому керівнику, огородити небезпечну зону та не допускати до неї сторонніх осіб. Якщо керівника немає на місці, повідомити працівнику, який його заміщує.

5.4. У разі пожежі необхідно:

- викликати пожежно-рятувальну службу за телефоном «101», при виклику вказати адресу Університету та своє прізвище;
- вжити заходів для гасіння пожежі наявними протипожежними засобами; електропроводку й електроустаткування гасити тільки вуглекислотними та порошковими вогнегасниками;
- організувати зустріч пожежників та поінформувати їх про місце розташування гідрантів, колодязів й інших засобів пожежогасіння.

5.5. Якщо з працівником стався нещасний випадок, а також за раптового захворювання, необхідно усунути дію на організм небезпечних чинників, які загрожують здоров'ю і життю потерпілого, — вивільнити від дії електричного струму, вивести із зараженої території, загасити одяг, що горить, тощо.

5.6. За потреби надати потерпілому домедичну допомогу згідно з інструкцією з надання домедичної допомоги, що діє в Університеті. За подальшого погіршення самопочуття потерпілого не припиняти надавати домедичну допомогу та викликати за телефоном «103» пвидку допомогу.

5.7. За загрози виникнення або при виникненні інших аварійних ситуацій діяти відповідно до вказівок керівника, або особи, яка його заміщує.

5.8. Зберегти місце події таким, яким воно було на момент нещасного випадку, якщо це не загрожує життю і здоров'ю інших працівників та довкіллю.

Інженер з охорони праці

Зіновій ЛАВРЕНЮК